

Budgettale v. Anders Kühnau, politisk ordfører for Socialdemokraterne

Paradigmeskifte

Det budget, vi vedtager i dag, markerer på flere måder et paradigmeskifte i dansk sundhedspolitik. Region Midtjylland går således foran ved i budgetlægningen at indarbejde bindende kvalitetsmål for vores hospitaler, herunder psykiatrien. Vi går fra et næsten entydigt fokus på aktivitet til i langt højere grad at fokusere på kvalitet i vores behandling af patienterne.

Vi har i mere end ti år haft et stort fokus på at øge aktiviteten i sundhedsvæsenet. Det var et mål for den tidligere borgerlige regering, og vi har forfulgt dette mål og løst opgaven til og til. Flere har imidlertid i de seneste år stillet spørgsmålstegn ved, om vi har haft et tilstrækkeligt fokus på, at kvaliteten i behandlingerne har været god nok. Har vi med andre ord set en tilstrækkelig forbedring i befolkningens sundhedsmæssige tilstand, der retfærdiggør det øgede ressourceforbrug i sundhedsvæsenet?

Jeg er ikke i tvivl om, at sundhedsvæsenet i de seneste år har været inde i en positiv udvikling; men jeg er heller ikke i tvivl om, at det er helt afgørende, at vi i de kommende år har et øget fokus på, at det vi gør på vores hospitaler, faktisk har effekt, og at vi ikke bruger ressourcer på andet end det, der virker. Med andre ord er det helt nødvendigt med et større fokus på kvalitet i behandlingen, og det er nødvendigt, at vi ser kvalitet i sammenhæng med effektivisering af behandlingerne.

Dette er ikke mindst nødvendigt, fordi vi har en ressourceknaphed, der ikke i nyere tid har været større – primært på grund af den historiske krise, som Danmark, Europa og store dele af verden befinder sig i disse år. Samtidig med det har vi det velkendte demografisk begrundede pres på vores sundhedssektor, der nødvendiggør en skarp prioritering af vores ressourcer. Man kommer derfor ikke uden om, at aktiviteten i sundhedsvæsenet skal afdæmpes og holdes indenfor de stramme rammer, som er aftalt med regeringen. Der er plads til vækst i aktiviteten, men der er samtidig behov for at holde udgifterne i ro.

I en sådan situation er der grundlæggende to veje, vi kan gå. Enten kan vi bremse aktivitetsvæksten ved at sænke serviceniveauet og derved behandle flere mennesker for de samme penge. Eller også kan vi sætte fokus på, hvordan kvaliteten kan forbedres med det formål at begrænse aktiviteten til det, vi ved virker, og gøre det rigtige første gang. Derved undgår vi uhensigtsmæssige og dyre patientforløb, og vi får et bedre og mere effektivt sundhedsvæsen. Jeg er ikke i tvivl om, hvad jeg vil vælge, og jeg er heller ikke i tvivl om, hvad vores medarbejdere vil vælge, hvilket man også kan se af høringssvarene fra bl.a. RMU, der roser vores nye kvalitetsdagsorden.

Kvalitet er nøgleordet, når vi i de kommende år taler om udviklingen i patientbehandlingen. Men samtidig med, at vi taler om kvalitet skal vi have øje for, hvordan god kvalitet kan medvirke til at effektivisere vores behandlingsforløb, så vi kun bruger ressourcer på det, der virker.

Helt konkret har vi i budgettet opsat 10 bindende kvalitetsmål for vores hospitaler. Vi måler altså ikke alene vores hospitaler på, om de overholder deres budgetter i kroner og øre, men også om de kan levere kvalitet i behandlingen. Det, det betyder mere overordnet, er, at vi går fra en situation, hvor sundhedsvæsenet styres af markedsmekanismer og økonomisk tænkning alene, til en situation, hvor vi styrer vores hospitaler på en bred vifte af både økonomiske og faglige parametre. Vi bringer så at sige fagligheden back on track som retningsgivende for styringen af vores sundhedsvæsen.

Hvad betyder det så for patienterne? Lad mig give et par eksempler:

- Andelen af patienter, der får tryksår under indlæggelse skal reduceres med 50 % i 2013
- Andelen af opererede patienter, der dør under indlæggelse skal reduceres med 20 % og for samme patientgruppe skal antallet af genindlæggelser inden for 30 dage efter udskrivelse reduceres med 20 %.

Dette er blot to eksempler på kvalitetsmål, der går hånd i hånd med effektivisering af patientforløb, reduktion af dødeligheden og bedre livskvalitet for patienterne. For ikke at tale om et markant bidrag til en bedre samfundsøkonomi, hvis man tager alle de afledte konsekvenser af længere og dyrere indlæggelsesforløb og genoptræning m.v. Det her er vejen frem, hvis vi skal udvikle sundhedsvæsenet. Vi skal væk fra et blindt markedsorienteret fokus på aktivitet, hvor sygehusene bliver belønnet for komplicerede og lange patientforløb med mange indlæggelser og herunder uhensigtsmæssige genindlæggelser. Vi skal væk fra et system, hvor patienterne kastes rundt mellem specialafdelinger på sygehusene og besøger den praktiserende læge unødigt mange gange.

Det her er det, befolkningen sukker efter. Det er det, patienterne vil have. De vil have smidige og effektive behandlingsforløb, hvor de kan være helt trygge ved, at kvaliteten er i orden. Det er også det personalet vil have. De vil have behandlingsforløb, hvor der er fokus på at højne den faglige kvalitet, og hvor de kan få lov at koncentrere sig om det, der virker i stedet for at fokusere så entydigt på aktivitet og økonomi. Og det er det, vi politikere vil have. Vi vil have, at de penge, vi bevilger, bliver brugt til at give mere sundhed for vores borgere og en kvalitet, borgerne kan være tjent med. Det er det, vi er her for.

Vi får ikke høj kvalitet over alt, fordi vi vedtager dette budget. Dertil er økonomien for stram, og vi skal have tid til at lære at tænke og arbejde med kvalitet på en ny måde; men det vigtige er, at vi er startet på en rejse til det sted, hvor vi gerne vil være. Det gør vi ikke med skåltaler, men ved at sætte helt konkrete mål for kvaliteten, sådan som vi har gjort det i dette budget, og ved at følge op på målene og sikre, at vi når dem. Jeg er sikker på, at vi over de kommende år vil arbejde med disse mål, og at der vil komme nye mål til. Det her er starten. Det er en rigtig god start.

Investering i fremtidens sygehuse

Udover et fokus på kvalitet tager vi med dette års budget for alvor hul på den modernisering, nybygning og udbygning af vores hospitaler i regionen. Til grund for budgettet og budgetoverslagsårene ligger en gennemarbejdet investeringsplan. Planen er ambitiøs og indeholder store perspektiver for indretningen af fremtidens sygehusvæsen i Region Midtjylland. I stramme økonomiske tider, som dem vi oplever lige nu, er det vigtigt, at vi ikke går i stå. Vi skal turde investere i fremtiden og se mod nye mål. Investeringsplanen indeholder løsningen på fremtidens udfordringer. Den vil forny og modernisere vores hospitalsbyggerier over hele regionen, så vi indenfor de kommende 8-10 år kan tilbyde vores patienter moderne faciliteter. Investeringer af den slags, vi foretager os her, er nødvendige for, at vi fremadrettet kan udvikle kvaliteten og styrke patientsikkerheden samtidig med, at vi effektiviserer og strømliner patientforløbene. Derfor er det ikke bare godt men tæt på at være genialt, at vi i samme budget kan se investeringerne i sammenhæng med den nye kvalitetsdagsorden.

Man kunne fremhæve mange ting i investeringsplanen, men med fare for, at nogen føler sig overset, vil jeg godt fremhæve, at vi i investeringsplanen har fundet plads til de nødvendige investeringer, der skal gøre hospitalerne i Randers og Horsens til moderne akuthospitaler. Det har overordentlig stor betydning for hospitalerne, at de også bliver moderniseret og udbygget, således at vi kan realisere planen om fem udbyggede og moderne akuthospitaler i regionen på trods af, at vi kun har fået kvalitetsfondsmidler til de tre i henholdsvis Viborg, Skejby og Gødstrup.

Stramt budget

På trods af et stramt budget, står vi altså med et budget, hvor der er plads til vækst i aktiviteten, plads til bedre behandlinger og mere kvalitet og faglighed, og et budget, hvor der også er plads til investeringer i fremtiden. Hvordan skal det så ikke gå, når vi om få år får plus på bundlinjen, hvilket det ser ud til for indeværende?

Når det er sagt, så skal vi også huske at sige, at vi med dette års budget stiller store krav til medarbejderne, herunder kravet om 3 % produktivitetsforbedringer. Vores personale er vant til høje produktivetskrav, og de når faktisk de mål, vi stiller. Alligevel er vi klar over, at produktiviteten ikke bare er en skrue vi kan justere på, uden at tænke os rigtig godt om. Vi ved, at et 3 % produktivetskrav er hård kost, men det er nødvendigt for, at vi kan få råd til at investere i fremtidens sygehusvæsen. De skrappe krav bunder således ikke i, at der ikke er styr på økonomien. Nej, de bunder primært i, at vi har et højt ambitionsniveau. Jeg er overbevist om, at medarbejderne deler vores ambitioner, men det er ikke desto mindre en stor opgave, vi beder dem løfte. Og medarbejderne er bekymrede over dette, hvilket man bl.a. kan læse i de høringssvar, vi har fået fra medarbejderne. Vi skal derfor gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at de nødvendige rammer – herunder nyt udstyr m.v. – er til stede, så produktivetsforbedringerne kan realiseres.

Afslutning

Til slut vil jeg takke regionsrådets øvrige partier samt Poul A. Christensen for at have indgået i det brede forlig om dette års budget. Det er ikke hvert år, at alle har været med, men vi er fra

Socialdemokraternes side meget glade for, at det er sket i år. Det giver sikkerhed og ro hos personalet og patienterne, at vi fra politisk hold er enige om de brede linjer. Vi er også glade for, at der var bred opbakning bag Socialdemokraternes ønsker til budgettet, herunder permanentgørelsen og udvidelsen af tilbuddet om træning til kræftpatienter – det vi kalder Krop og Kræft samt en styrkelse af svangreomsorgen.

Jeg vil også godt takke vores administration for et rigtig godt budgetmateriale. I har tænkt nyt, og I har forsøgt at finde gode løsninger, der gør, at vi kan komme i mål med investeringsplanen, samtidig med at vi sætter en ny kvalitetsdagsorden og holder styr på økonomien.

Ned disse bemærkninger kan den socialdemokratiske gruppe følge indstillingen og godkende budgettet.